

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinó-bazár
épület.
Az előfizetési pénzek és hírdetéseket ide küldendők.
Hirdetések
legjutányosabb számítással,
díjszabás szerint.
Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Bezerédj István-utca 5. szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.
Előfizetés:
egész évre 10 kor., félre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.
Néptanítóknak,
ha az előfizetést egész évre előre
beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája.
Egyes szám ára 20 fillér.

A vármegyék nyugdíjalapjának állami kezelésbe vétele.

Az egyes vármegyék kiérdemült tisztviselőinek nyugdíjjal való ellátása sok gondot okoz a törvényhatóságoknak.

Az 1886. évi XXI. t.-cz. értelmében megalkotott nyugdíj alapszabályok imperatív módon biztosítják ugyan a vármegyék közönségével szemben a tisztviselőknak a nyugdíjat, ő előttük tehát teljesen közbülső lehetne, hogy mily. áldozatok árán s kinek a zsebéből kerül elő az őket jogosan megillető összeg. Ugy de bizonyos magasabb erkölcsi tekintet, országos gazdasági és társadalompolitikai szempontok éppen a tisztviselőket angazsálják első sorban arra, hogy a törvényhatósági tisztviselő nyugdíjalapoknak országos szervezetté való átalakítására és állami kezelésbe vétele végett vármegyék érdekében minden lehetőt elkövessenek.

Az egyes vármegyék nyugdíjalapjainak megteremtése mindenben, — csak nem a modern állami élet kriteriumán: az egyenlő teherviselés elvén épült fel. A legnagyobb jogtalanság az, hogy míg vannak vármegyék, a hol a tisztviselői nyugdíjalapot tápláló pótdadó kisebb állami adó után vehető csak ki, ott véletlenül nagy a magasabb rangú nyugdíjazottak száma,

viszont ezzel szemben egy másik vármegyében, hol az adóalap nagy, de véletlenül fiatal tisztviselői kar van, e czímen vagy semmi, vagy csak nagyon jelentéktelen pótdadó összeg kivetése szükséges. Hogy mily aránytalan a teherviselés, az mutatja legvilágosabban, hogy egyes vármegyékben egyáltalán semmi kivetés sincs, addig más vármegyék közönsége egész 10%-ig terjedő pótdáddal van sújtva.

Igaztalan és egy modern államban türehetetlen az a körülmény is, hogy ugyanazon köztisztviselői állást betöltő egyének sem egyforma nyugdíjjárulékot fizetnek, de egyik vármegyében 2%-ot, más vármegyékben egész 5%-ig terjedő összeget.

Ez a kérdés megérett tehát a gyökeres reformra, annál inkább, mert az egyes vármegyék terhei hova tovább elviselhetetlenek lesznek.

A kezdeményező lépést már Krassó-Szörény vármegye meg is tette, körlevelét a jövő keleten tartandó vármegyei közgyűlés tárgyalni. A mozgalom támogatására a nevezett vármegye érdekes és értékes statisztikai adatokat mellékel.

Igy a vármegyék összes nyugdíjalapja 1906. év végén 15,434,628 K 10 fillér. Ez alapok jövedelme 656,719 K 07 f. A tisztviselők hozzájárulása

560,032 K 87 f., — vagyis összes jövedelem 1.216,651 kor. 94 fillér. Ezzel szemben a teher 2.264,533 kor. 28 fillér, tehát 1.063,542 kor. 66 fillért kell pótdáddal fedezni. Tekintve, hogy a nyugdíj szükséglet 1902-től 1906-ig 165,422 koronával emelkedett, a nyugdíjak összegének a következő 10—15 évben 3—4 millió koronáig lendő emelkedése is teljesen pozitív adatnak vehető, amely körülmény ijesztően igazolja, különösen a kisebb adóalapú vármegyéknek ezen fokozódó teher elviselésére való képtelenségét, így a kormányhatalom kiegyenlítő, gyors cselekvésének feltétlen szükségessége önmagától kiviláglik.

Az említett körlevél aztán részletezi azokat az eltéréseket, amelyek jelenleg egyes vármegyéknek e czélra adózásában, olyannyira szembe ötlő. Itt van például egy példa. Bács Bodrog vármegyének 8 millió adóalapja mellett 0.5% pótdádot kell kivetni a jelenlegi hiány fedezésére s bármily körülmény között sem fog többet kivetni 1.2%-nál. Míg Árva vármegye 328 ezer korona adóalap után jelenleg is 3%-kal adózik s könnyen megeshetik, hogy a jövőben 8%-kal fog adózni.

Ily visszás és a véletlen által befolyásolt egyenetlen teherviselési rendszer tehát modern államban el sem

TÁRCZA.

Epedés.

*Valami győlör, kínoz, égél,
S úgy szeretném elszíni néked!
Elédbe mégis némán állok,
Mert szavakat rá nem találok...*

*Ha szíved együtt érez velem,
Megérted szólatlan beszédem,
Hogy én elmondjam, nem is várod,
Szemembe nézel, s kitalárod.*

BALLA MIKLÓS.

Embervadászat.

Egy ügyész elbeszélése után írta Pataky István.

Az 1877-ik év egy szép nyári reggelén a hevesmegyei Felnémeti község erdejében egy vadőri lakás előtt két vadászosan öltözött ember állt meg. Akik Egerben ismerősök, az egyik férfiban Tőrei és tótmegyeri Tóth Mór egri kir. ügyészt ismerték volna fel. A másik egy vadásznak öltözött fogházőr volt.

A vadőrház udvarán egy asszony mosogatott valamit, háttal fordulva az érkezőkhöz.

— Jó reggelt Maresa! — kiáltott be az ügyész az udvarra.

Vadászgatva sokat járt az ügyész ezen a helyen, de különben a vadőr Kovács András, azelőtt mint fogházőr volt a keze alatt.

Maresa meglátva az ügyészt, ijedten sikoltott s leejtette kezéből a ruhákat.

— Jézus, a tekintetes ur!

Tóth Mór megglepte ez az ijedtség. Belépett az udvarra, utána a fogházőr s a Tóth Mór elmaradhatatlan Mokra nevű kis koresvizslája.

— Na Maresa, van-e még abból a tavalyi törkölyből?

Az asszony hebegve válaszolta, hogy van, de nem nyitotta ki a pitvar ajtót.

A kis Mokra akkor mérges esaholással ugrott a pitvar ajtónak.

— Be megyünk Maresa, adj egy pohárkával.

És belökte a pitvar ajtót.

A kis Mokra ekkor a pitvarban a padfeljáráshoz támasztott lajtorjához szaladt s ugatott.

Maresa remegve ment váratlan vendégei után s midőn a szobába is benyitottak, megkönyebbülten sóhajtott fel s bátrabb hangon szólt:

— Tessék helyet parancsolni — s kötevényével megtörölt két széket.

— Jól van Maresa. Csak hozz egy-kis papramorgót.

— A másik szobában van. — Rögtön hozott s két poharat is.

Amint az asszony kilépett, Tóth Mór felállt s körülnézett, majd az ágy alá tekintett be, onnan egy fél férficsizmát húzott elő. Jól ismerte az erdőőrök felszerelését. És a csizma nem az erdőöré, de paraszt emberé lehetett.

Tóth a Mokra fejét bedugta a csizmába

s jó darabig ott tartotta, míg végre Mokra prüszkölve rántotta ki fejét.

— Na — szölt Tóth — hát nem jó szaga van a betyár csizmájának?

Ekkor bejött az asszony, pálinkát s poharakat téve az asztalra.

Tóth Mór csak megizlelte, de kísérelte pár pohárral felhajtott a jó ó pálinkából.

— Hát Andris hol van? — kérde az asszonyt az ügyész.

— Még járta van.

— Hát Vidróczkára haragszik még?

— Dehogyan... azaz igen; rokona ugyan, de még sajnolja a dolgot. Nem ötlet akarta Vidróczki meglőni, csak véletlenül érte... de haragszik, hogy olyan istentelen betyár... Apátfalvára sem megy...

— Jól van Maresa. Mondd meg Andrásnak, hogy itt voltam. Tudja, hogy jó ember vagyok... becsületes ember ő... de azért megnézhetné, hogy ki akad a házára!

— Jaj, tekintetes uram, — siránkozott az asszony.

— Lehet, hogy ő nem is tud semmit, — folytatta az ügyész — de egyszer megkövetelem, hogy mindent tudjon. Isten áldjon Maresa.

Az asszony kezét tördelve kísérte ki vendégeit.

Mokra még egynehányat vakkantott fel a padlás felé s úgy szaladt gazdája után.

Midőn a háztól vagy 60—70 lépésre voltak, Tóth Mór visszanezett a lakás felé a padláshoz. Egy fegyver csövét látta maga felé irányozva, éppen belátott a csövekbe. Hirtelen kiáltás hangzott a ház felől, majd nemsokára a pitvar ajtón kirohanni láttak

képzelt, így a méltányos és igazságos kiegyenlítést lehetővé kell tenni. Ha ugyanis az állam veszi kezelésbe a tisztviselői nyugdíjalapot, 63 vármegyében 123.192.791 korona adóalap után csak 0.75% pótdót szükséges kivetnie s legfeljebb 150—180 ezer koronát beállítani az 1898. évi költségvetésébe, ami a jó közigazgatás érdekében nem is nevezhető megterheltségnek.

Igy meg lehet oldani a kérdést, egyébként pedig a vármegyék adózó polgárai zseroskadjak az évről-évre fokozódó közterhek alatt.

A szekszárd-bátaszék-baranyavár-mohács-eszék-bródi vasut.

A pécsieket, vagyis inkább annak érdemes sajtóját bizonyos fokú idegesség szállja meg, amikor erről, a fent jelzett vasutról, jobban vasuti tervről esik említés. Igen tisztelt lap-társunk a Pécsi Napló például ezeket írja egyik legközelebbi számában:

„Hiába való actió egy vasuti terv ellen. A magyar kormány által tervbe vett pécs-miholjác—bródi vasutról Eszék nem éppen alaptalanul félt a boszniai forgalmát és ez alapon kérvényt intézett a kereskedelmi miniszterhez, melyben kifejti, hogy egy ízben, a vinkovcei vasut dályai összeköttetése következtében Eszék már nagy forgalmi károsodást szenvedett, de az állami érdekekre való tekintettel akkor belenyugodott annyival is inkább, mert más irányban ígértek neki kárpótlást, ami azonban elmaradt. Mint Szlavónia fővárosa, a budapest—pécs—bródi vasut következtében beálló forgalmi lehangolását nem nézheti közönynyel és e vasut ellen állást foglalva, kérte az érdekelt Mohácsot és Tolnavármegye támogatását és csatlakozását, annyival is inkább, mert a budapest—bátaszék—mohács—eszék—bródi, vagy a bátaszék—mohács—eszék—doboji összeköttetés nemcsak olcsóbban kiépíthető, de

mintegy 150 kilométerrel rövidebb is lenne és Sárbogárdon át a fiumi összeköttetést is megkapná. Minthogy a bátaszék—baranyavár—mohács—eszék—bródi összeköttetés létesítése Tolnavármegyének is régi óhajta és a pécs—miholjác—bródi vasut ellen ezen vármegye akezióba lépett és Eszék kérelme ez akeziót kiegészíti és erősíti, annak támogatása a folyó hó 31-iki megyei közgyűlésen bizonyára kedvező fogadtatásra fog találni. Mohács már hetekkel ezelőtt megtette a jó horvátoknak azt a szívességet, hogy csatlakozott mozgalmukhoz, most ugyanezt fogja megtenni Tolna vármegye.“

Kevés szavunk van a fenti közleményhez, legfeljebb annyi, hogy nem értjük, vagy talán, hogy nagyon is értjük ezt a bátaszék-mohács-eszéki vasut ellen való erős agitálást. A pécs-miholjáci vasut megépülte ugyanis *első sorban Pécs város érdeke*, így dicséretes dolgot követ el az ottani sajtó, amikor tüzzel-vassal kapacitál a multban kétségtelenül sok sérelmet szenvedett Pécs vasuti érdekei mellett. Azt sem állítjuk, hogy az országnak is nem válik majd ez a vasut hasznára, de hogy a bátaszék-mohács-eszéki vasut megépítése nem annyira helyi, mint *elsőrendű országos érdek*, ezt elvitatni nem lehet, mert kimondhatja azt papiron, akár száz miniszteri leirat, hogy Boszniába Pécsen át vezet a legrövidebb ut, de a valóság ráczáfol s Eszék igazát, hogy Szekszárdon, Bátaszéken, Mohács—Eszéken át oda 150 kilométerrel* rövidebb uton eljuthatni, meg nem czáfolhatja senki. Követhettek el tehát Péccsel szemben igazságtalanságot, de mi velünk még többet s az igazságot helyre reparálni mások rovására nem lehet, mert az minden egyéb lesz, csak nem igazság. Igen is tüzzel-vassal küzdünk és hisszük Tolna vármegye is szíveslélekkel száll sikra a bátaszék-eszéki vasut ügyében. Ha Bartal Béla lelkes

* Ez a számítás azonban talán egy kicsit túl magas. A szerk.

egy férfit, aki egyik kezében egy fél eszimat tartva rohant a kert felé az erdőszélig.

Tóth Mór pompás angol fegyverével még eltálla volna, fél is emelte, de aztán leeresztette.

— Ej, Andrisnak ne legyen baja. — A menekülő férfi a hegyoldalban egy élelet füttyentett. S a bokrok közül kimászva három ember indult a menekülőhöz, aki Tóth Mór felé mutogatott. Tóth Mór megfordult s a hegyoldalban megcsilanni látta a katonák fegyvereit.

— Na, ezek sem tartják be, amit mondtam. De legalább szegény Andrisra senki sem gyanakodhatik. Ugy is csak könnyörületből engedte meghálni.

A 60-ik gyalogezred egy szakasza Hegedüs hadnagy vezetése alatt közeledett.

— Hadnagy ur — szolt Tóth — itt kezdjük meg a hajszát. Tudomásom szerint Egerből Apátfalvára ezen az uton szokott járni a rabló.

— Ki lesz a vezető?

— Magam is lehetnék. Sokat jártam erre. De most magamat is erre a kis kutyára bízom.

Ezzel kerüléssel arra a helyre vezette az embereket, ahol a hegyoldalban legutoljára pillantotta meg az üldözötteket. Ott intett Mokrának s az csakhamar ugatni kezdett s rohanni akart . . .

— Vissza Mokra! Na, hadnagy ur, most oszoljunk, ezen a hegylánczon szétszórva vonulunk előre, lent a legélesebb szemü emberek haladjanak, hogy ha a rablók más helyre vonulnának, meglássák őket. Ha eső

nem lesz, 48 óra alatt kezünk közt lesz Vidróczki Márton.

* * *

Vidróczki Márton apátfalvi születésű betyár már két év óta rettegette a Diósgyőr-től Homokterenyéig terjedő vonalon az egész Mátra vidékét. A közigazgatási hatóság tehetetlen volt vele szemben. A sok panasza gróf Szapáry Gyula akkori belügyminiszter a megyei hatóság kikérésével egyenesen és névszerint Tóth Móra bizta a katonai karhatalmat. Csak előtte való nap kapta Tóth Mór a megbízást és a 60-ik gyalogezred a parancsot s az egy szakasz katoná, egy Tóth Mór bizalmas fogházőre Mata Ipacs Matyi kíséretében másnap reggel 8 órakor a felnémeti erdőben megkezdtek az embervadászatot.

* * *

Szakadatlanul nyomultak előre. Mokra volt a vezető. Egyik hegylánczról átvezette az üldözöket a másikra. A katonaság hideg ételeket kapott s mindenki csak kutyafüttában evett s nyomban haladtak előre. Ejjel faklya fénylő haladtak tovább. Egy katoná sem akadt, aki zugolódnál volna az emberföltötti hajszá miatt, mert nem egy tudott borzalmakat beszélni a rettegett rabló tetteiről. Vérrel írta be a nevéit mindegyik emlékeztetőbe s ugyszólván fáradságot sem éreztek. Másnap délután pillantották meg először a rablókat, amint egy szembe levő hegyoldalra kapaszkodtak. Vidróczki Márton megismerték hosszú két oldalt lefőgő bajuszáról, hatalmas termetéről.

A rabló öklével fenyegetőzött a szemben

indítványára egyszer A-t mondott, jövő keddi gyűlésén bizonyára ki fogja mondani a B-t is, még pedig a nagy B-t. E vármegyében ugyanis senkit sem téveszthet meg semmi tetszetős szólam, a hazafias görögtűz egy percze fénybe boríthatja a pécsi érdekeket, de az általános országos érdeket nem homályosíthatja el már az sem, hogy Eszék — horvát. Az az egy tény, hogy a pécs-miholjác-bródi vasut háromannyiba kerül s mégis 150 kilométerrel hosszabb a legnyomósabb érv mi mellettünk. Napi 12 vonat közlekedést véve csak alapul, naponta 1800 kilométert s egy év alatt 657000 kilométert fut be majd az a vasut hiába s ezt ma még lehet azzal lekicsinyelni, hogy az idő nem pénz, de a jövőnek pénz lesz az idő, drága a szén s annak minden fölösen elpocsékolt szeméjét sajnálni fogja s nem tudjuk, hogy a most hangoztatott *magasabb érdekek* realis recompenciát kapnak e más egyében is.

De nem folytatjuk. Ezt sem igen hoztuk volna fel, ha nagyon tisztelt lap-társunk szemünkre nem veti, hogy „Mohács és Tolna vármegye is hibát követnek el, amikor figyelmen kívül hagyják a jó szomszédi viszonyt és Pécs ellen agálnak a nélkül, hogy önmaguk részére ezen vasuti tervből bármit is elérhetnének.“

Dehogyan akarunk mi rossz szomszédok lenni!! Ha Pécs oly biztos a maga vasutjának megépülésében, mit árthat neki a mi *ártatlan* mozgalmunk? Elvégre ahhoz mégis csak van egy kis jussunk, hogy amikor a torunknak szegeződik a kés, egy kicsit kiabáljunk, még ha elhárítani nem is tudjuk a szurást, a mely életerőnk egész biztosan ketté metszi . . .

Eljen tehát a szekszárd-bátaszék-baranyavár-mohács-eszéki-bródi vasut!

felbukkanó katonákra, majd felkapta fegyverét s kétszer Tóth Mór felé lött. A golyók jóval előbb estek le, alig verve fel egy kis port.

— Nekem jobb fegyverem van — szolt Tóth — s jobban is lövök. De csak a lábába.

Azzal célzott és lött.

Vidróczki Márton lerogyott, majd felugrott és sántikálva loholt felebb s eltűnt a fák között.

— Miért nem felebb ügyész ur? — szolt Hegedüs hadnagy.

— Élve szeretném, és aztán mégis ember, nem akartam megölni. Különb reggelre a mienk ugy is. Katonák! Még csak 5—6 óra. Ahol megpihenünk, enni és inni lesz mindenkinek.

— Éljen! — zuktak ezek. Menjünk előre. S újból kezdődött a hajszá. A rablók mindig közelebb közelebb kerültek. Lőttek, bizonyosan Vidróczki lött többször, de minden kár nélkül.

Egész éjjel folytatták az üldözést. Az éj esendjében a csörtetésen kívül felharsant a Mokra mérges esaholása. Talán ő unta meg már a sok szabad levegőn szaladgálást. Most már nagyon mérgesen ugatgatott, vagy pedig azért, mert már nagyon frissnek találta a nyomokat.

Erdőkövesden túl már Heves határszéle felé közeledtek, midőn a felkelő napnál épen egy szembe levő hegy kopár területén megpillantották a négy rablót. Ott ültek a levágott fák mellett, midőn ők is észrevették a katonákat. Hirtelen felugrottak, majd három hirtelen lecsapta fegyvereit s újból leült.

Az alispán időszaki jelentése.

Simontsits Elemér alispán nagycsabásu időszaki jelentésével lapunk zártakor tüzetesebben nem foglalkozhatunk, annak ez alkalommal csak két pontját ismertetjük.

Tolnavármegye és a szekszárd—baranyavári vasut.

Egy világvasut megvalósításának terve foglalkoztatja Európa kormányait, a tengerhez vezető boszniai vasut létesítésének terve. Ez a terv az eszme iránti teljes szimpátiával nem új Tolnavármegye közgyűlési termében. *Bartal* Béla cs. és kir. kamarás, megyebizottsági tag ur indítványára már évekket ezelőtt feliratot intézett vármegyénk közönsége a kormányhoz, e terv megvalósítása érdekében. Sőt a boszniai vasut, mint végcél, már ezt megelőzőleg 1889-től kezdve éveken át foglalkoztatta vármegyénk közönségét akkor, a mikor a szekszárd—baranyavári vasut létesítésének tervét nemcsak meleg érdeklődéssel, de teljes áldozatkészséggel is, már abban az időben egyenesen azért karolta fel, mert a szekszárd—baranyavári vasutat, mint a legrövidebb budapest—szaloniki-i világvonallal egyik részét tekintette. Abban az időben vármegyénk közönsége a szekszárd—baranyavári vasutnak vármegyénk területén megfutott minden kilométerjére 3000 forint támogatást szavazott meg s a szóban forgó vasut létrehozása érdekében Baranyavármegye és Eszék sz. kir. város közönségének bevonásával külön végrehajtóbizottságot is alakított. A magyar közlekedési ügynek akkori halhatatlan intézője, *Baross* Gábor pedig a vasuti tervet, egy közgazdasági, mint országos forgalom politikai szempontokból helyesnek és kívánatosnak tartván, egyenesen rá mutatott arra, hogy a vasuti vonal létrehozatala céljából érdekeltég alakítsassék, ezen érdekeltég által kellő mozgalom indíttassék, kijelentvén, hogy „a vármegye közönségének e vasut kiépítésére irányzott törekvéseit kellő támogatásban fogná részesíteni”. Ez a hozzájárulás akkor 35 klm. után 210,000 koronát tett ki, minthogy azonban a vasutnak csak szekszárd—bátaszéki szakasza épült ki, egész összegében felhasználva nem lett; de éppen azért, mivel a bátaszéki vasut megvalósulván, ma már csak 14 kilométerrel kellene gondoskodni, vármegyénk közönségének e tekintetben sokkal könnyebb helyzete van. Pécs város élelmes

Vidróczki Márton szolt valamit hozzájuk, de azok fejüket rázták.

Vidróczki ekkor felkapta fegyverét s társai felé tartotta, majd a katonák felé fordította s lött.

A golyó most egy katonát ért s könnyen megsebesítette.

— Majd most a másik lábodat — szolt Tóth és célzott.

Háta mögött azonban Hegedüs elvette egy katona fegyverét s mielőtt Tóth lött volna, eldördült a Hegedüs lövése, amire Vidróczki földre rogyott.

— Az ördögbe is — dörmögött Hegedüs — még ha sokat kíméljük, másvilágra küldi néhány katonámat.

Midőn Vidróczki lerogyott, három társa a hegyen lefelé a katonák felé futott.

— Megállj! — kiáltott Tóth Mór — te, ott az a veres menj vissza s hozza el a Vidróczki fegyverét. Egy-kettő!

Az a bizonyos veres nagynehezen szepelve indult visszafelé. A fegyver a Vidróczki kezéig hevert a földön, ha észreveszi pajtása szándékát, akkor vége van.

Hátulról ért oda a veres s közelben vad rikoltással ugrott a Vidróczki fegyverére s kapta fel.

— Mindegy már nekem! — szolt Vidróczki. — En megkaptam a magamét. Ti csak menjetek. A három rabló megadta magát. Nekik kellett Vidróczkit egy rögtönzött hordágyon szállítani. Mire Nádújfaluba értek vele, meghalt.

közönsége ki tudta eszközölni, hogy a vasutnak Pécs felé való vezetése kilátásba helyeztetett. Nekünk azonban egy óriási előnyünk van Péccsel szemben, mely ily nagy vonalak tervezésénél figyelmen kívül nem hagyható s ez az, hogy ugyanezen vasutnak Bátaszék—Baranyaváron keresztülvezető utiránya 53 kilométerrel rövidebb a pécsinél. Mérhettetlen előny, értékemelkedés, gazdaság és felvirágzás fakadna abból, ha vármegyénknek Bikács-tól Bataig terjedő keleti része a viláfgorgalomba bekapcsolódhatnék. S lehet, hogy ez előnyök biztosítása csak attól függ, vajjon szavunkat kellő időben és nyomatékkel fel tudjuk-e emelni saját érdekünkben.

Indítványozom tehát, méltóztassék Eszék szab. kir. város közönségének tárgysorozatunkon szereplő körlevelével összhangban a szóbanforgó vasut létesítése érdekében a m. kir. kormányhoz felírni, Baranyavármegye és Eszék szab. kir. város bevonásával ismét egy végrehajtó-bizottságot alakítani s egyúttal a vasut anyagi támogatását elvben már most elhatározván, nekem arra nézve felhatalmazást adni, hogy ezen anyagi támogatás mérvére és fedezetére nézve a legközelebbi közgyűlésre részletes előterjesztést tehessenek.

Véleményem szerint az érdekeltégbe s az ennek kebeléből alakítandó végrehajtó-bizottságba a vonal mentén érdekelt összes községeink bevonandók lennének.

Márczius 15-ének megünneplése.

Tek. Törvényhatósági Bizottság! Bizonyára ugyanazok az érzelmek, a melyek engem alábbi indítványom megtételére késztettek, hatottak át *Szabó* Károly megyebizottsági tag ur hazafias lelkiületét akkor, a mikor 1905-ben indítványt tett közgyűlésünkön az iránt, hogy márczius 15-ike törvényhozásilag nemzeti ünnepé avattassék. Ő is érezte, mint a hogyan érezzük mindannyian, hogy az 1848-ik évi törvény megalkotása emlékének ünnepléséről szoltó 1898-ik évi V-ik törvényzikk nem elégitette ki nemzeti megújulásunk dicsőséges korszakának emlékeit ünneplő lelkünk igényeit. És a szentesített törvény tekintélye, meg a kedélyek világa, a közfelfogás ma is vitában áll, mert míg a közfelfogás s a 48-iki eseményekhez fűződő hazafias lelkesedésnek megszentelt érzései márczius 15-ét törvényhozási intézkedés nélkül is ünneplik, április 11-ikének ünnepi jellegét ugyszólván csak a törvény tekintélye őrzi. Ebben a kérdésben egyesek felfogása nem lehet mérvadó s a vita eldöntésére a törvényt tisztelni elsősorban köteles hatóságaink nem lehetnek hivatva. Illetékes e kérdésben saját területére nézve a tek. Törvényhatósági Bizottság s egyszers mint az egyetlen tényező, mely határozatával összes hatóságaink egységes eljárását biztosíthatja. E végből azon tiszteletteljes javaslattal járulok a tek. Törvényhatósági Bizottság elé, hogy eljárásunkat váltakozó gyakorlattól függetlenül, kimondani méltóztassék, hogy tekintet nélkül arra, vajjon a törvényhozás tesz-e e tárgyban intézkedést a vármegye hatóságai részéről márczius 15-ike is megünnepléssék.

VÁRMEGYE.

Nyugdíjválasztmányi ülés. A vármegyei nyugdíjalapra felügyelőválasztmány *Simontsits* Elemér alispán elnöklete alatt folyó hó 18-án ülést tartott. A gyűlésen az elnökön kívül jelen voltak: *Bajó* Pál, *Forster* Zoltán és *Török* Béla, választmányi tagok. Özv. *Bulyáky* Józsefné részére 858, özv. *Mihályffy* Józsefné részére 320 kor. nyugdíjat és egy gyermek után 64 kor. nevelési díjat szavaztak meg. *Csepke* Gábor nyug. állatorvosnak visszatartott nyugdíja kiutalványozása iránti kérvényét elutasították.

Vármegyei közgyűlés. Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága f. évi márczius hó 31-én délelőtt 10 órakor tartja *Apponyi* Géza görög főispán elnöklete alatt tavaszi rendes közgyűlését. Az állandó választmány ülése márczius hó 30-án délelőtt 9 órakor veszi kezdetét. A 159 pontból álló tárgysorozat fontosabb tárgyai. Az alispán időszaki,

a közigazgatási bizottság féléves jelentése. A számonkérő székéről felvett jegyzőkönyv, a közigazgatási bizottságban és állandó választmányban egy tagsági hely betöltése. A közgyűlési fizetési alap, a piaci a fegyvertartási engedélyekről, a közsendsháborításról a magyarosítási alapról, a községi munkássegélypénztár szervezéséről szoltó vármegyei szabályrendeletek. A Ferencz-kórház alapszabályai. Veszprém és Hajdu vármegye körlevele, a fogyasztási adóknak a városok részére egészben való átengedése tárgyában az országgyűlés képviselőházához, Szabolcs vármegye körlevele, az 1848—49-iki honvédek nyugdíjgyűlének rendezése tárgyában, a m. kir. miniszterelnök urhoz intézett feliratának támogatása iránt. Udvarhely vármegye közönségének a horvát obstructio letörése tárgyában hozott határozata. Szabolcs vármegye körlevele, a Kossuth-muzeum és az 1848—49-iki ereklyegyűjtemény államosítása érdekében a m. kir. kormányhoz, *Krassószövény* vármegye körlevele, a vármegyei nyugdíjalapnak országos szervezetté való átalakítása és állami kezelésbe vétele tárgyában a m. kir. belügyminiszter urhoz. Zala vármegye körlevele, Muruköznek a zágrábi egyházmegyétől egyháziilag leendő visszacsatolása érdekében a m. kir. kormányhoz intézett feliratának támogatása iránt. A Tolnamegyei gazdasági egyesület kérvénye, az ebadó alaphoz élvett állandó évi segély folyósítása iránt. A vármegyei lótenyésztési bizottság kérvénye az 1908. évi tenyészlódíjazás támogatása iránt. *Széchenyi* Sándor v. b. t. t. vármegyei bizottsági tag ur értesítése, II. *Rákóczy* Ferencz arcképének a közgyűlési terem részére történt ajándékozásáról. Eszék szab. kir. város megkeresése, a bátaszék—mohács—eszék—diakovár—bródi vasuti vonal kiépítése ügyében. A közigazgatási tanfolyamot hallgatók ösztöndíjának kiosztása. Tolna községnek hordóhitelesítő hivatal engedélyezése iránti kérvény. A lóvató bizottságok elnökeinek megválasztása. Az egyes pénzüzeteknél tisztséget teljesítő vármegyei tisztviselőkkel szemben az összeférhetőség megállapítása tárgyában alispáni előterjesztések.

VÁROSI ÉLET.

Értekezlet. Városunk polgármestere a mai közgyűlés tárgysorozatának első 6 pontja ügyében f. hó 27-ére értekezletre hívta össze a képviselőtestület néhány tagját. Az értekezleten az elnöklő polgármesteren kívül részt vettek: *Bekes* Mihály, *Bodnár* István, *Füglein* Ferencz, *Janosits* Károly, *Kamarás* Béla, *Leicht* Lajos, dr. *Leopold* Kornél, *Nagy* János, dr. *Tanárky* Árpád, *Tóth* Károly, *Török* Béla, dr. *Török* Ottó és *Török* Pál. Dr. *Szentkirályi* Mihály polgármester az értekezlet megnyitása után előadja, hogy a közgyűlés által tárgyalandó, a városra nagyfontosságú ügyek tekintetében óhajtott a képviselőtestület néhány tagjának véleményét meghallgatni s részben a közvetlenebb érintkezés útján, a képviselőtestület tagjait is saját intenczióiról tájékoztatni. A postapalota kérdésében azt a tervet, hogy a város az állami óvoda helyére építse meg a postát, az óvodát pedig helyezze át, a napirendről leveendőnek tartja az értekezlet. Dr. *Leopold* Kornél azon javaslata, hogy az *Albanics* telekre, a polgári fiu és leányiskola helyeztessék el, a polgári iskola jelenlegi épülete pedig a posta céljaira engedtessék át, tanulmányozandó lenne. — A helypénzszedési jog és vásártér megvételét az értekezlet helyesli. — A munkás lakások kérdésében a bizottság egyelőre 50 ház építését tartja megvalósítandónak. A költség a báró *August* árvaház alaphoz veendő kölcsön. — A városház kibővítését az értekezlet szükségesnek jelentette ki, ugyanabban, hogy a tervezett szárny az udvaron a plébánia felől építtessék. — A lakbérrel még nem bíró tisztviselők részére, a városi pénztár javára biztosított jövedelmi források terhére, a lakbért az értekezlet megadandónak tartja, annál is inkább, mert ez a költség adóemeléssel nem jár. — A kaszinó-bazártól *Reich* Armin házág, a *Rákóczi*

utczában a keleti oldalon az újvárosi templomig, a nyugati oldalon Horváth Miklós házáig, a Bezerédj-utca mindkét oldalán, a vármegyeház kapujától a belvárosi templomig, a Béla téren dr. Pirnitzer Béla házáig a Bartina utczában özv. Laki Józsefné házáig aszfalt járda létesítését és a vasúthoz vezető gyalog ut aszfaltozását az értekezlet helyesli és a t. évben keresztülvendőnek tartja.

Városi közgyűlés. Szekszárd r. t. város képviselőtestülete ma délután 3 órakor a „Szekszárd Szálló“ nagytermében rendkívüli képviselőtestületi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal. 1. Posta és távirat építése tárgyában határozathozatal. 2. A vásári és piaci helypénzszedési jog és vásártér megvétele iránti előterjesztés. 3. Munkáslakások építése. 4. A város ház kibővítése. 5. Tisztviselők részére lakbér megállapítás. 6. Aszfalt járda létesítése és a vasúthoz vezető gyalogut aszfaltozása iránt előterjesztés. 7. Az ingatlanok telekkönyvi átírása után, fizetendő városi átíratási díjról szóló szabályrendelet. 8. Harmadik gyógyszertár felállítás iránt beérkezett kérvények. 9. A polgári fiúiskola tornatermének felépítése. 10. A házaló kereskedés eltiltásáról szóló szabályrendelet jóváhagyásának bejelentése. 11. A csendháborítás eltiltásáról szóló szabályrendelet jóváhagyásának bejelentése. 12. A csendőrszárnyparancsnokság feljelentése a rendőrkapitány ellen. 13. Az állami óvoda 1907—1908. tanévi költségvetésének tárgyalása. 14. A polgári iskolai alapvagyon 1907. évi számadása. 15. A vasúti hozzájáró vashidjának felemelésére és az ezzel járó költségek viselésére vonatkozó alispáni véghatározat. 16. Az ártézi kut helyéül kijelölt terület, bérleti szerződésének megszüntetése. 17. Szabó Géza hittanár segély iránti kérvénye. 18. Horváth Györgyné és Udvardy Sándorné drágasági pótlék iránti kérvénye. 19. Reich Armin és társai indítványa utczakövezés iránt. 20. Bozán Sándorné kérvénye temetési segélyért. 21. Zsigmond Dezső, Hradek Ferenc és Virág János irnokok kérvénye visszatartott fizetésük kiutalványozása iránt. 22. Schlegl János városi kocsis drágasági pótlék iránti kérvénye. 23. Béki József kérvénye járdaelfoglalás iránt. 24. Hauk Antal kérelme községi adó leírása iránt. 25. Polgármester előterjesztése a rendőrség államosítása iránt. 26. Illetőségi ügyek.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Jegyzői fizetési alap.

A belügyminiszter — bizonyára más-helyekről hozza érkezett panaszok folytán, felhívta a vármegyék figyelmét egy olyan alap létesítésére, amelyből a jegyzők kése-delem nélkül kapnak meg fizetésüket. Nálunk erre az alapra semmi szükség sincs. A jegyzők legalább — kettő kivételével feleslegesnek mondják. Erre vonatkozik **Klimes Antal** hűgyeszi jegyző, jegyzőegyleti elnöknek alábbi indítványa, amelyet a mostani vármegyei közgyűlés elé terjesztett. Azt hisszük bővebben ismertetni felesleges ezt az alaposan megokolt indítványt, amelynek valószínűleg egyhangy elfogadás lesz a sorsa.

Tekintetes törvényhatósági Bizottság!

A folyó évi márczius hó 31 ére kintűzött rendes tavaszi közgyűlés tárgysorozatának 10. pontja alatt „a közigazgatási szakosztálynak a jegyzői fizetési alapról szóló előterjesztése“ van a közgyűlés napirendjére kintűzve.

Mielőtt ezen ponthoz alábbi indítványunkat előterjesztenénk, szabadjon a jegyzői fizetési alap eszméjének eredetéről néhány szóval meg emlékeznünk.

1904 évben, midőn a Nagyméltóságú Belügyminiszterium a községjegyzői fizetések rendezéséről szóló 1904. évi XI. t. cz. végrehajtási utasítását kiadta, az ezen utasítást kísérő 77.500/1904. sz. körrendeletével felhívta a törvényhatóságok figyelmét, hogy a fizetés-rendezésen kívül a községi jegyzőknek még több sérelmes, panaszos ügye van, melyeknek rendezése is felette kívánatos volna.

Ezen sérelmek között első sorban rendezendőnek találta több vármegye jegyzői karának azon valóban jogos panaszát, hogy nehéz munkával kiérdemelt fizetésüket, nemcsak hogy havonként, de sok esetben még az év végével sem tudják megkapni a községektől.

Az ilyen vármegyében levő jegyzők nehéz helyzetén kívánt a Belügyminiszter Ur segíteni, midőn fenti körrendeletével a vármegyéknek egy községjegyzői fizetési alap létesítését ajánlotta, és hogy a kérdés megoldását előmozdítsa, 121.200/907. sz. rendelésével a jóváhagyás feltételeit is magában foglaló egységes szabályrendelet tervezetet bocsájított a törvényhatóságok rendelkezésére.

Ezen szabályrendelet értelmében a községek ezután nem közvetlen a jegyzőknek adnák ki havonta fizetéseiket, hanem a községben alkalmazott összes jegyzők, aljegyzők és segédjegyzők évi fizetését evnegyedenként előre az adóhivatalnak lesznek kötelesek beszállítani, mit ha az évnegyed közepéig befizetni elmulasztanak, a községek módjára az évnegyed első napjától a befizetésig 5% késedelmi kamat befizetésére is kötelezve lesznek. Ennek ellenében a jegyzők, aljegyzők és segédjegyzők, az állami fizetés kiegészítések és korpótléknak módjára az Alispán Ur utalványa és a főszolgabíró Ur által is láttamozott nyugta ellenében havonta az adóhivataltól fognak kapni fizetéseiket.

Készséggel elismerjük a jegyzői fizetési alap létesítésének nagy horderejét, üdvös, áldásos voltát sok vármegyében, különösen a nemzetiségek lakta vidékeken Erdélyben, Felsőmagyarországon, hol részben a nemzetiségi torzsalkodás, részben a községek rendezetlen anyagi helyzete miatt a jegyzői fizetési alap létesítése tényleg nagy sérelmet orvosol, de Tolna vármegyében, a hol hála a közigazgatás fejlettségének, a községek rendezett viszonyok közt vannak, a hol a községi jegyzők és jegyzőségi alkalmazottak fizetéseiket rendes időben megkapják, a jegyzői fizetési alap létesítése sérelmeket nem orvosolna, hanem éppen ellenkezőleg, sérelmeket okozna.

Sérelem, vagy legalább is nagy hátrány volna a fizetési alap létesítése a jegyzőkre, kik fizetésüket közvetlenül a községektől eddig minden utánjárás nélkül, rendes időben megkapták, mert ezután a havi fizetésről a hó elsején kiállított nyugtát — éppen úgy, mint a fizetés kiegészítések és korpótlékok felvételénél eddig megállapítva volt — előbb be kellene küldeni a főszolgabíró urhoz láttamozás végett és csak ha onnét visszaérkezett, az adóhivatalhoz kifizetés végett, honnét, ha az adóhivatalnak sok dolga nincs — sajnos erről bő tapasztalatunk van — jó szerencse, ha a fizetés egy 8—10 táján kiérkezik. — De határozottan nagy sérelem volna, a jegyzőket eddig pontosan fizető községeket teljesen indokolatlanul azzal terhelné, mondhatnánk büntetni, hogy az eddig kisebb részletekben kiadott jegyzői fizetések 1/4 évi összegét negyedévenként előre fizessék be az adóhivatalhoz és késedelem esetén még kamatot is fizessenek, bár a jegyzők csak havi részletekben kapnak onnét fizetésüket, a mit nem enyhít a szabályrendelet azon intézkedése sem, hogy az alispán ur indokolt kérelemre halasztást engedélyezhet, mert akkor a halasztás idejére is kamatot kell fizetni.

Annak igazolására, hogy Tolna vármegyében a községek a jegyzői fizetést a rendes időben kiszolgáltatták, hogy panasz ez irányban fel nem merült, szabadjon bemutatnom Tolna vármegye összes községi, kör-, al- és segédjegyzőinek, egy községi irnokainak idecsatolt, számszerint 191 darab nyilatkozatát, kik közül egyedül ketten kívánják a jegyzői fizetési alap létesítését, 189 pedig a fizetési alap létesítését Tolna vármegyében szükségesnek nem tartja és az alap létesítését nem kívánja. Miután pedig egy a 77500/904. mint 121200/907. sz. belügyminiszteri rendelet nem mondja ki kötelezőleg a jegyzői fizetési alap létesítését, hanem mindkét rendelet csak a jegyzői kar méltányos óhajának kíván eleget tenni, természetesen, ott, ahol ilyen óhaj létezik, de miután az

ilyképen egyedül és első sorban a csatolt 189 nyilatkozatban azon határozott óhajuknak adtak kifejezést, hogy a fizetési alap létesítését nem kívánják, az 1908. év márczius 31-ére összehívott rendes tavaszi közgyűlés tárgysorozatának 10. pontjához, kettő kivételével Tolna vármegye összes községi és körjegyzői, al- és segédjegyzői, egy összes községi irnokai nevében, mint ezen vármegyebeli jegyzői egyesület elnöke, de a magam nevében is, mint a törvényhatósági bizottság tagja a következő indítványt van szerencsém előterjeszteni:

Mondja ki a törvényhatósági bizottság közgyűlése, hogy a községjegyzői fizetési alap létesítését Tolna vármegyében szükségesnek nem tartja, létesítését nem kívánja és így községjegyzői fizetési alapot nem is létesít.

Kérem ezen kellő időben előterjesztett indítványunkat az 1908. év márczius hó 31-én tartandó közgyűlés tárgysorozatának 10. pontjával együttesen tárgyalni.

Kiváló tisztelettel vagyok

Hűgyész, 1908. évi márczius 25-én,

kettő kivételével Tolna vármegye összes községi- és körjegyzőinek, al- és segédjegyzőinek, egy a községi irnokoknak nevében

Klimes Antal

megyebizottsági tag,
a Tolna vármegyei jegyzői
egylet elnöke.

Választmányi ülés. A tolnavármegyei községi és körjegyzők egyletének választmánya *Niebergall* Nándor alelnök elnöklété alatt folyó hó 30-án délután 5 órakor „Szekszárd Szállóban“ választmányi ülést tart. Tárgy: Klimes Antal egyleti elnöknek a jegyzői nyugdíj ügy rendezése körül szerzett érdemei mikénti honorálására javaslat készítés.

A községi jegyzők nyugdíj ügyének országos rendezése. A m. kir. belügyminiszter egy régóta megoldást sürgető ügyet tett tanulmányozás tárgyává. Avégből, hogy megállapíthassa, vajjon a községi jegyzők nyugdíj ügyének *terve vel országos rendezése* az államkincstár megterhelése nélkül keresztülvihető e s egyáltalán, hogy e mélyreható és éppen ezért gondos mérlegelést igénylő kérdés minden részletébe kellő betekintést nyerhessen, felhívta a vármegyék alispánjait, hogy a községi jegyzői nyugdíj alapok vagyoni helyzetére és egyéb viszonyaira 30 nap alatt részletes adatokat terjesszenek fel hozzá és pedig a számvevőség által kimutatást szerkesztessenek a nyugdíj alap bevételeiről, kiadásairól, tiszta vagyonáról, a tényleges szolgálatban álló nyugdíjintézeti tagoktól, életkoráról s a nyugdíjat, övezgyi ellátást vagy nevelési járulékok élvezőkről és azok életkoráról.

HIREK.

— **Középiskolai igazgatók tanácskozása.** Székesfehérvárott 24-én tartották meg *Várady* Károly tankerületi főigazgató elnöklésével ezen kerület középiskolai igazgatóinak első értekezletét, melyeknek megtartását minap rendelte el a vallás és közoktatásügyi miniszter. Szekszárdról *Vigand* János igazgató vett részt a tanácskozáson.

— **Képviselőválasztók összeírása.** Szekszárdon az országgyűlési képviselőválasztásra jogosultak névjegyzékét a dr. *Szentkirályi* Mihály elnöklété alatt dr. *Beöthy* Károly, dr. *Leopold* Kornél és dr. *Örffy* Gyula tagokból álló küldöttség összeállította. A névjegyzék szerint a választók száma 1624.

— **Küldöttség a miniszternél.** Az atala—hetényi h. é. vasutkiepítésénél a vármegyékbeni Nák, Lápafő és Várong községek is érdekelve vannak. E községek képviselői Szill és Adacs községek képviselőivel folyó hó 18-án tisztelegtek a szakcsi kerület országgyűlési képviselője, *Hainrikffy* Pál vezetése alatt *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszternél. A küldöttség szónokája *Kéry* Géza atalai plébános volt, aki a vasut létesítésének

állami támogatásban való részesítését kérte. *Kossuth* Ferencz szívesen fogadta a küldöttséget s megígérte, hogy kérelmüket a lehetőség szerint teljesíti.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A pécsi ügyvédi kamara közölte, hogy dr. *Király Géza* ügyvédet Tamási székhelyvel az ügyvédek lajstromába felvette, dr. *Hónig János* volt dombóvári ügyvédet pedig, a kamara területéről való távozása folytán a lajstromból törölte.

— **A szekszárdi kaszinó új tagjai.** A szekszárdi kaszinó választmánya most szerdán tartott választmányi ülésén a következőket vette fel tagokul: Rendes tagok: *Csery László* postatiszt, *Miskolczy Ágoston* törvényszéki joggyakornok, dr. *Abay János* ügyvéd, *Ledniczky Mihály* számtiszt, dr. *Balga István* közig. gyakornok, *Egry Béla* tanító. Vidéki tagok: *Döry Hugó*, br. *Jeszenszky István*, *Szeniczey Géza* földbirtokosok.

— **Beteg képviselő.** *Szabó Károly*, a szekszárdi kerület érdemes képviselője az elmúlt héten gyengélkedett s fekvő beteg volt, miért *Kossuth* Ferencz sürgőnyi felhívására sem jelenhetett meg a múlt hétfői, illetőleg keddi képviselőházi ülésen. Így Tolnavármegye 6 képviselője közül egy sem volt jelen a házszabályrevízió megszavazásánál.

— **Ajándék a muzeumnak.** *Csapó Vilmos* kir. kamarás, nagybirtokos, Ő Felsége a király megkoronázásának 40 éves évfordulójára vett 100 koronás arany emlékérmét ajándékozott a muzeumnak. — Ez a nagylelkű ajándék annyival is becsesebb, mert csak 1000 darabot vertek belőle s még egy év sem múlt el, mégis ritkaság számba megy.

— **Gyermeknap.** A gyermeknap rendezésére felkért szűkebb bizottság dr. *Szentkirályi Mihály* elnöke alatt, a vármegye-ház kistermében, holnap, fél 11 órakor tartja ülését, melyen az április 4-én megtartandó gyermeknap részletes programját állapítják meg. Az eddigi terv szerint szombaton reggel a tűzoltó zenekar bejárja zeneszóval a város utcáit; a tanulóifjúság felvonulást rendez; a Kaszinó-korzon gyűjtő urnát állítanak fel, mely mellett állandóan a tanulóifjúság fog örködni; a korzon fellállítandó sátrak alatt, felkérő hölgyek virágot, süte ményeket, czukorkákat, szivart, cigarettákat stb. fognak árulni; a gyermeknap agilis rendezője, *Rácz József* rendőralkapitány, értékes, szép tárgyakból összeállított tombolát rendez, a korzói ünnepség alatt *Garay Lajos* zene-kara játszik. A bizottság fel fogja kérni a közönséget, hogy a gyermeknap céljára virágot, eszerében és levágva ajándékozzon. Az ünnepélyen való megjelenést *Apponyi Géza* gróf, főispán is megígérte. Felhívjuk a közönség figyelmét a gyermeknapra. Hisszük, hogy a hölgyek közreműködése meg fogja teremni, a szegény, elhagyott gyermekek részére a segítség eszközét, a: csengő koronákat.

— **Vívó közgyűlés.** A szekszárdi vívóklub e hó 24-én este tartotta évi rendes közgyűlését dr. *Szentkirályi Mihály* polgármester elnök vezetésével, a Szekszárdi Kaszinóban. Nem afféle feszes közgyűlés volt ez, de vascorával összekötött kedélyes összejövetel, a melyen sok elmés móka között ejtették meg — *Kurz Vilmos* elnöklése alatt — a szokott évi tisztújítást. A tisztújítás eredménye a következő volt: Elnök: dr. *Szentkirályi Mihály*, alelnök: ifj. *Leopold Lajos*, titkár: *Reichl Dezső*, pénztáros: *Kovács Ottó*, számvizsgáló: *K. Komjáthy Sándor*, ügyész: dr. *Spányi Leó*, alügyész: dr. *Krón Ferencz*, orvos: dr. *Kramolin Gyula*, választmányi tagok: *Bodnár István*, dr. *Horvát Jenő*, *Kurz Vilmos*, *Simontsits Elemér*, dr. *Szászy Endre*, *Sándor László* esendőr százados. Póttagok: dr. *Haypál Sándor* és dr. *Szalay László*.

— **A szekszárdi ártézikut furása.** A szekszárdi ártézi kut furót egy kis baleset érte; az anyacső leeresztése miatt a furó e hó 23-án benntörött s még nem sikerült kivenni. De ez a kis baleset nem akadályozza a további furást s esetleg a benntörött furót sikerül félrenyomni. 27-én 113 méter mélységből már felemelkedett a víz, a kut nyílás-szintje fölé s állandóan ujjnyi vastagon folyik.

A vízmennyiséget *Szabó János* városi mérnök, dr. *Szentkirályi Mihály* polgármester, *Tóth Károly* főmérnök és *Nagy György* városi tanácsos jelenlétében megmérte. Percezenként 5-3 liter, 24 óránként pedig 7632 liter víz nyomul fel; a víz hőmérséklete 9-5 R.° A furást tovább folytatják, hogy több vízvezető réteg vizét egyesítve vezessék fel.

— **Szép megtiszteltetés.** *Wéber János*, a bonyhádi kerület országgyűlési képviselője igaz barátja a népek, amit a néppel való gyakori érintkezésével is igazol. Ez a közvetlen érintkezésből származó megismerés termi meg a megbecsülést és bizalmat, melyben a képviselőnek a kerületben része van. A megbecsülésnek szép jelét adta márczius 15-iki ünneplése alkalmával a tolnaváraljai függetlenségi és 48-as pártkör, mely az ünnepeken jelen levő képviselőt a kör elnökének, *Duzsi Dániel*nek indítványára nagy lelkesedéssel díszelnökévé választotta meg.

— **Távbeszélődíj leszállítás.** Nem nálunk, de Losoncban! A keresk. m. kir. miniszter a losonci városi távbeszélő hálózatától a miskolci és rimaszombati városi távbeszélő hálózat előfizetőivel és nyilvános állomásaival, valamint megfordítva a beszélgetési díjat 3 percezenként 2 koronáról 1 koronára szállította le. Nálunk is kellene egy kis mozgalmat indítani, mert így tudruga a telefon.

— **Belépés a kath. Népszövetség és kath. Sajtóegyesületbe.** A diósberényi rk. Munkás és Gazdakör közgyűlési határozattal mindkét intézményhez testületileg csatlakozott.

— **A kaposvári gyermek védelem.** Május havában a kaposvári gyermekvédelem szervezésére kerül majd a sor. Most vasárnap Pécsen idözött *Kulin Sándor* kaposvári királyi ügyész és *Felber Arthur* dr. kir. főügyésznel, a pécsi védelem kezdeményezőjénél, *Angyal Pál* dr. és több érdeklődő jelenlétében megbeszéltek a Somogy vármegye területére kiterjedő gyermek védelem ügyét, mely iránt a szervezésig is érdeklődést kelteni lesz a kaposvári kir. ügyész szívesen vállalt feladata.

— **A közig. tanfolyam látogatására.** *Madarász Elemér* min. tanácsos Pécsre érkezett és *Kosztis Kamill* alispánnal megjelent az előadáson is s elismerését fejezte ki a tapasztaltak felett.

— **Gazdasági munkásházak.** A gazdasági munkásházak építése érdekében az alábbi községekben a népgyűlés már megtartott. Ezen alkalommal a munkásházak létesítésére vonatkozó törvényt *Szemere Kálmán* szakszakos, gyakorló mérnök ismertette. A jelen voltak egyhangulag elhatározták, hogy a munkásházak mielőbbi építését kérelmezni fogják és ennek kivételével *Szemere Kálmán* bizták meg és felhatalmazták, hogy ezen ügyben minden hatóság előtt képviselhesse őket. Ily népgyűlés tartott *Gyulaj* községben, hol 80 munkás folyamodott munkásház felépítéséért; *Döbrököz* községben 115-en írták alá a kérvényt; *Dombóvár* községben 320-an, *Szántó* községben 25-en, *Értény* községben 14-en, *Nagyköny* községben 45-en, *Nak* községben 37-en és *Szakcs* községben 72-en kérelmeztek a munkásházak felépítését. Összesen tehát 708-an. A kérvényeket már beterjesztették Tolnavármegye alispánjához, honnan a földmivelésügyi miniszterhez fognak felterjesztetni.

— **Választás.** A bonyhádi takarékpénztár igazgatósága az intézetnél üresedésben volt gyakornoki állásra *Mesch József* mázai segédjegyzőt választotta meg.

— **Pécsi zarándok Mária-Lourdesban.** *Hanny Gábor* praelatus kanonok az országos zarándoklattal Mária Lourdesba utazott.

— **Ingatlan forgalom.** *Mutsenbacher Ödön* tűzifa- és szénkereskedő megvette *Polgár Alajos* paksi polg. iskolai tanár 1276 négyzetöglés baktai szőlőjét 3600 koronáért. — *Bognár Albert* szekszárdi ügyvéd megvette *Kovács Adámné* Major utcai házát 8000 koronáért. — özv. *Klíma Rezsóné* 8000 koronáért megvette *Bognár Albert* Csonka-utcai házát.

— **Tejszövetkezeti közgyűlés.** A szekszárdi tejszövetkezet folyó évi április 5-én délután 2 órakor a tejszövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Targysorozat:

1 A felszámoló bizottság jelentése a beadott írásbeli ajánlatokról a tejszarnok eladását illetőleg. Ennek elfogadása feletti határozathozatal.

— **Fővámhivatal Pécsen.** *Lehrer Péter* dr. m. kir. fővámigazgató Pécsre érkezett, hogy a Pécsen létesítendő fővámhivatal felállítására szükséges lépéseket megtegye. 1909 január 1-én kezdi meg működését az új hivatal és minthogy a pécs—bródi vasut kiépül, itt leendő a Törökországból és Szerbiából érkező áruk elvámolási helye. A fővámhivatal helyisége a vasuti állomáson lesz, hol már a helyiségek is megvannak építve. Egyelőre három tisztviselő fogja a munkát lebonyolítani.

— **Eljegyzés.** Csejteit *Varjassy Béla*, a salgótarjáni köszönbánya részvény társulat műszaki tisztviselője, eljegyezte *Lencz Károly* üveg és porcellán kereskedő leányát *Katiczát*.

— **Halálkozás.** *Ginther Jakab*, a budapesti „József Fiárvaház” volt tanítója, *Ginther András* teveli birtokos fia, Tevelen folyó hó 22-én, hosszas betegség után 21 éves korában, tüdővészben elhalt. Hült tetemeit folyó hó 23-án délután a teveli róm. kath. temetőben helyezték örök nyugalomra, nagy részvét mellett. A rokonszenves, vasszorgalmu és szép képzettségű ifju, a bajai állami tanítóképzőnek 1906. évben történt elvégzése után, azonnal állást nyert a József Fiárvaházban, de ezt a szép állást csak egy évig tölthette be. A folyó tanévben súlyossá vált betegsége miatt már nem térhetett vissza állására.

— **Felolvasás.** A szekszárdi r. k. olvasókörben múlt vasárnap *Komjáthy Sándor* kir. mérnök tartott érdekes felolvasást a „Világegyetem alakulása” czimen. A felolvasás előtt és után *Bóvári Lajos*, *Falusy József*, *Marton István* és *Szakály János* szavaltak. — Szerdán dr. *Steiner Lajos* az esküből tartott tartalmas felolvasást. *Kovács Mariska*, *Bence János* és *Unger Antal* szavaltak, *Hahn Annus*, *Lengyel Sándorné*, *Füglein Ferencz* és *Tunó Antal* harmoniumkíséret mellett énekeltek. — Holnap d. u. 5 órakor *Haugh Béla* tart felolvasást „Vallás és szocializmus” czimen.

— **Előadás a gyermekliga javára.** A szekszárdi ref. olvasókör műkedvelői a jövő szombaton rendezendő gyermeknapon, a gyermekliga javára előadják a „Sárga csikó” című darabot.

— **Kitüntetés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Acs Lipót* tanárt a pécsi kiállítás iparművészeti állami ezüst érmével tüntette ki.

— **Áthelyezett postatiszt.** *Csathó Egon* marczali m. kir. postatisztet saját kérelmére Szekszárdra helyezte át a postaigazgatóság.

— **Megszűnt vezérképviselő.** A Gazdakör társulatának szekszárdi vezérképviselőt beszüntették, illetve az itt volt tisztviselőket Kaposvárra helyezték át.

— **Lemondás.** *Glatz Sámuel*, a simontornyai járás egyik gazdasági tudósítója ezen tisztségéről lemondott.

— **Nem engedélyezett pótvásár.** Szakcs község pótvásár engedélyezés iránti kérelmét a kereskedelemügyi miniszter teljesíthetőnek nem találta, mert a község kérvényéből kivehetőleg a folyó évi február hó 25-én esett országos vásáron csekély mértékben ugyan, de mégis történt kirakodás és állatfelhajtás.

— **Állatvizsgálat.** Szekszárdon a szokásos tavaszi állatvizsgálatot a m. kir. állami állatorvos április hó 14- és 15-én tartja meg.

— **Névmagyarosítás.** *Geiger János* szekszárdi lakos, r. kath. tanító családi nevének „Garai”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Elhárított veszedelem egy iskolában.** A bátaszéki *Kossuth Lajos*-utcai iskola I. osztályu tantermében *Walter Gyula* osztálytanító folyó hó 23-án délelőtt az első tanítási óra alatt észrevette, hogy a kályha fölött a mennyezet körülbelül 2 ujjnyira elvált a faltól és folyton hull a por és vakolat. Nyomban jelentést tett az iskola igazgatójának, aki veszedelmet sejtve, azonnal szakérő kiküldetését kérte a község előjáróságától. A rögtön megjelent bizottság megállapította, hogy a kéménybe épített gerenda majdnem 3 méter hosszúságban elégett. A vizsgálat

alatt le is szakadt a mennyezetnek 4 méternyi darabja, mire jobbra balra láthatóvá lett az égő gerenda. Az egész kéményt le kellett bontani. A tanítást ebben a teremben a mennyezet és kémény helyreállításáig be kellett szüntetni.

— **Marólugot ivott.** *Zahratka* Teréz 16 éves árvalány, aki sógoránál, *Horackó* Sándor lisztkereskedőnél tartózkodik, folyó hó 23-án, afeletti elkeseredésében, hogy testvére korholta, marólugot ivott. Az erős folyadék összemarta a szerencsétlen leány belső részeit. A súlyosan megsérült leányt szállították a Ferencz közokóházba.

— **Szerencsés sorsjegyelárusító.** *Fischhof* Mór székszárdi osztályosjegyelárusítónál, hol az elmúlt játékban 50.000 koronát nyertek a 64714 számú sorsjegyre, a most folyó játék VI. osztályának húzásán már az első napon 30.000 koronás nyereményt sorsoltak ki a 112645 számról.

— **Dombóvári hírek.** A dombóvári gyermekmenhely telebizottság április 3-án gyermeknapot tart.

A dombóvári iparostanonciskola tanulói e hó 22-én, a „Kuruczjáték“ című 3 felvonasos ifjúsági színművet játszották el. A kis műkedvelők ügyesen oldották meg szerepeiket. A tiszta bevételből a gyermekvédelemre juttatják a felét. A tett maga dicséri magát.

— **A czikói templom bezárása.** A völgyeségi járás főszolgabírája a czikói r. kath. templomot a falakon és boltozatokon támadt majdnem kar vastagságú repedések miatt bezáratta. A repedéseket az ellenfalakat összekötő tölgfagerendák teljes korhadtságából keletkezett kimozdulások okozták. A mérnöki jelentés szerint a templomot még a közvetlen, beszakadás veszélye nem fenyegeti. Nem kizárt azonban annak a lehetősége, hogy abnormisan nagyobb szélvihar, vagy az utóbbi években elég gyakori rendellenes földmozgás, földrengés a templom állókonságát veszélyeztetné, ez ok miatt a templomnak a husvétünnep alatt leendő használatával járó felelősséget a mérnöki hivatal magára nem veheti. A husvétünnep alatt a templom csak úgy lesz megnyitható, ha az ellenfalak vassal megkötöttek.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **A bonyhádi rom. kath. olvasókör** építkezése olyannyira előrehaladt, hogy felépítésére már feltették a tetőzetet. A terveket Müller Pál vármegyei utmester készítette, a felügyeletet dr. Jozgits esperes, Schneider Henrik a kör gazdája és Müller Pál v. utmester kölcsönösen végzik, a munkálatokat pedig mind egyleti tagok teljesítik.

— **Meglopta az apját.** Dani János decsi lakostól hasonnevű rovott előéletű fia 100 koronát ellopott. A javithatatlan feljelentett a járásbírósnál.

— **A bicska.** Agárdon ismét működött a bicska. A leányvári szőlőkben *Novreczki* Mihály valami ügye-baját úgy intézte el *Sági* Józseffel, hogy zsebkésével rajta súlyos sérülést okozott.

— **Gyilkos éjjeli őr.** Kovács József, Szilák Róbert, Auber János és Kiss Lajos felsőiregi lakosok folyó hó 19-én részeg állapotban mentek hazafelé, de oly lármával, hogy az éjjeli őrök kénytelenek voltak közbelépni. Kovács József és Szilák Róbert az éjjeli őrökbe belekötöttek, azokat tetteleg bántalmazták, mire Debreczeni István éjjeli őr Kovácsot úgy gyomron ütötte egy bottal, hogy az eszméletlenül össze esett. Később azután haza vitték, ahol másnap meghalt. Esés közben koponyarepedést szenvedett.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A „Kisdorogi függetlenségi 48-as olvasókör“ alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Uj nyári mulatóhely Budapesten.** Mikor Ósbudavárának lerombolása perfect tényre vált, egyre többen és többen kezdtek sajnálkozni azon, hogy megszűnt a főváros egyetlen mulatóhelye, mely Budapest idegenforgalmát nyáron hatásosan növelte s mely a Budapesten nyaraló családok igazán

vonzó, kedves találkozóhelye volt. Megtörtént az a Budapesten csodaszámúba menő dolog, hogy száz és száz levélben kérték *Friedmann Adolf* igazgatót, hogy teremtsen Budapesten egy új Óbudát. *Friedmann Adolf* erre az ösztönzésre nem kicsinylendő áldozatkészséggel összevásárolt egy óriási telek komplexumot a Herminauton, épen a régi Óbuda mögött. Május havában már meg is nyílik Amerikai park — Óbuda czímen. Szébbnél-szebb kolosszális középületek lesznek, melyekben a világ legelső artistái fogják mulatni a publikumot, bizton hihetjük tehát, hogy itt oly nagyszabású mulatóhely lesz, melyet a világ egyetlen más városában nem találhatunk.

— **Egyleti kereskedelem.** Számos vidéki, tulnyomólag falusi kaszinó, olvasókör árúknak nagyban való beszerzésével és azoknak tagjai, de sőt nem tagok között való szétosztásával is foglalkozik. Kajdacsai kereskedők panaszára az O. M. K. E. tolnamegyei kerülete fölszólalt Tolnavármegye alispánjánál, aki a dolgot megvizsgálván, határozatában figyelmeztette az olvasókör vezetőségét, hogy „kereskedelmi árúk beszerzésével és azoknak, bár saját tagjai közt való felosztásával alapszabályellenes működést fejt ki és amennyiben e figyelmeztetés dacára ezt a működést be nem szüntetné, kénytelen volna az alispán a kör feloszlását szorgalmazni.“ Ez az alispáni határozat széles körben megbeszélés tárgyát képezi. A „Magyar Kereskedők Lapja“ pedig egyenesen figyelmébe ajánlja az ország összes kereskedőinek. Ez az eset mutatja, — ugymond a nevezett lap, mely a hazai kereskedők hivatott organuma, — hogy igenis megtalálhatják az oltalmat a kereskedelem jogos érdekei, ha a sérelem orvoslását megfelelő eréllyel és kitartással szorgalmazzuk. Csak az szükséges, hogy a kereskedő osztály minden egyes esetben hangos szóval, bátran tiltakozzék minden tapasztalt igazságtalanság vagy jogtalanság ellen. Szép- szép, de az is bizonyos, hogy nehéz megélni s megragad a szegény ember minden alkalmát, amikor egy pár krajczárt megtakaríthat.

„DELICIA“ CUKRÁSZDA

Szekszárdon

Tejes kalácsok Teasütemények

Bonbonok

Likőrök

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

25—25

FOGORVOS KOVÁCS J.

vásártér-utezai műtermében **hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak** (hidmunka) készíttetnek. **Fogtömés, foghuzás és fogtisztítás** a legjobb módszer szerint eszközöltetik. — **Szegényeknek** rendel d. e. 8—9-ig és d. u. 1—2-ig.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Sz. missió Grábócon. Folyó hó 14 től—19-ig szt. missió tartott Grábócon-Streicher Péter c. prépost és Rudolf Mátyás plébános vezetésével. A szt. missiónak, mely eddig az első volt Grábócon, nagy sikere volt.

KÖZGAZDASÁG.

Rovatvezető: Schneider János.

Hogyan fizetik a tejet?

Nálunk Magyarországon a falusi tejszövetkezeteknél rendszeren minden hónap végén szokták az egész hónapban át szállított

tejet megfizetni és pedig igen egyszerű módon. Összeírják a szállított tejmenyiséget és az érte befolyt pénzt, ebből levonják a kiadásokat és így kiszámítják, hogy mennyibe jön 1 liter tej, ennek az árat azután megszorozzák az egyesek által szállított tej mennyiségével és megvan, ki mennyit kap. De hogy érthetőbb legyen, egy egyszerű példával fogom az eljárást illusztrálni.

X község tejszövetkezetében május hónapban 18,000 l. tejet szállítottak. Bevétel volt pedig az egész hónapban 2190 korona. De kiadás is volt, mondjuk 190 korona. Marad tehát kiosztásra 2,000 korona. Most már könnyű a számítás. Összesen 18,000 2,000=9. Tehát 1 l. tej ára 9 fillér. Villás Mihály gazda május hónapban 860 l. tejet szállított, akkor az 860×9 fillért kap, azaz 7,740 fillért, vagyis 77 korona 40 fillért.

Ez nálunk, falusi tejszövetkezeteknél, a rendes eljárás és talán a legkönnyebb és legraktikusabb is, mert maga a szó: szövetkezet már magában foglalja azt a magyarázatot, hogy egy mindannyiért és mindannyi egyért, azaz, hogy közös lesz a haszon olyan arányban, mint amilyen arányban az egyesek hozzájárultak a bevételekhez.

Mondom, ez nálunk az eljárás és pedig a helyes — de nem egészen igazságos eljárás, mert nagyobb tejjgazdaságokban, mint pl. a budapesti központi tejesarnokban vagy más városi tejjvállalatnál rendszeren a tejszirtartalma szerint fizetnek. Így pl. Stockholmban, ha a tej zsirtartalma 3·4⁰/₁₀ nál nagyobb, akkor minden fokért 0·2 örével (0·28 fillérrel) többet fizetnek.

Ezen eljárásban szükséges persze, hogy minden tejjküldeményből próbákat vegyenek és azt a zsirtartalommal (Butyrometer) megvizsgálják. Ilyen butyrometer többféle van: u. m. Marchand féle Laktobutyrometer, Saxlet, Babeski, Gerber, Lindström féle stb. Különböző vonatkozásig ajánlhatom Dr. Robert Eichloff művét: „Die Technik der Milchprüfung“. Megjelent Bremen, M. Heinsius kiadónál 1898. Ára 1 márka 80 pfening (2 K, 16 f), ahol mindenféle tejjvizsgálati módszer le van írva.

A Lindström- és Gerber-féle módszer oly egyszerű, hogy mindenki, ki azt 2—3-szor látta, már tudja. Lássuk a Lindström-félet.

Kell hozzá egy szivornya (Pipetta) a tej felszívására, egy mérték a kénsavhoz, gummidugasz, centrifuga és a vizsgaüvegek. Az eljárás a következő:

A vizsga-üvegbe teszünk először kénsavat a megjelölt helyig, akkor a szivornyával tejet öntünk bele, jól bedugaszoljuk gummidugasszal, erősen megrázuk míg a sajtanyag feloldódott, akkor behelyezzük a centrifuga dobjának aljába úgy, hogy az üvegnek vastagabb vége kifelé álljon. Most 65°—75° C forró vizet öntünk rá és pörgetjük úgy, hogy a szijat percenkint 60-szor huzzuk azután jeges vizet öntünk rá, hogy 5°—10° C-ra lehűljön és 5 perc múlva megláthatjuk a tej zsirtartalmát, melyet az üvegcse vékony részében beosztott fokozatról le lehet olvasni.

A fizetési módszer most már nagyon egyszerű. Mondjuk, hogy szerződésileg köteleztük magunkat minden liter tejet, melynek 3·5 % zsirtartalma van, 9 fillérrel megfizetni. Minden 0·1 fokért 0·28 fillérrel többet fizetünk. Van azonban pl. július 10-én 345 liter 3·7 % zsirtartalmu tej, akkor fizetünk: 345×9+2×0·28=345×9·56=32 K, 98 f.

Ez igazságos fizetési mód, mert itt a tej tényleg a maga értéke szerint lesz fizetve. Így is fizetnek minden nagyobb tejjgazdaságnál — úgy Budapesten, mint külföldön — ahol nem egyes kisgazdától kapják a tejet literenkint, hanem nagy szállítóktól, uraságoktól, kik 100 és 1000 liter számra hozzák a tejet. Ilyen szállító van mondjuk 50 — ami nagyon sok, — de azért 50 próbára egy vegyész is meg tud csinálni napjában mert egyszerre többféle tejet is próbálhat és jegyezhet, de pl. százakra menő minőségű tejet megpróbálni egy embernek lehetetlen. Azért nálunk falusi tejszövetkezeteknél legjobb az egyszerű eljárás, mert ha butyrometerezni akarnánk, akkor úgy is

csak havonként 1—2-szer kerülne minden egyeseknek tejére a sor. Csak lactodensimetereskedjünk szorgalmasan, hogy ne hamisítsanak, és meg van minden mentve.

Nagyon természetes, hogy olyan tejgazdaságoknál, hol nagy mennyiségű tejet dolgoznak fel naponként, nem emberi, hanem gőz- vagy villanyerő által hajtott gépeket használnak, melyeknek beszerzése bizony szép kis tőkének befektetésébe kerül, de azért mégis kifizeti magát, ha összehasonlítjuk a tejnek beszerzési és eladási árát. Igaz, hogy nem tisztá haszon az mind, mert sok kiadás van rá, u. m. alaptőke (gépek, házak árai, kamat), forgótőke (szén, olaj, szij, munkás stb.). Azután a tartaléktőke és annak kamata. Szóval sok a kiadás, de azért ez bőven megtérül, ha elég ügyesek vagyunk a conjunkturák kihasználására és ha egy kis — szerencsénk van. Mert ez minden üzletnek alfája és omegája.

Tolna-Tevél, 1908. március 3-án.

Kircz István.

A Szegvárdi Takarékpénztár új részvényei. A Szegvárdi Takarékpénztár új részvényeire jövő hó 1-én lesz az utolsó befizetés. A részvényesek ekkor mindjárt ki is kapják az új részvényeket.

Uj hitelszövetkezet megyénkben. Gerjenben március 15-én „Gerjéni hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja“ cég alatt új hitelszövetkezet alakult. Az alakuló gyűlésen az Országos Központi Hitelszövetkezet *Graff* Ignác képviselte. Az új szövetkezet elnöki igazgatója *Babay Géza* községi jegyző, pénztárnoka *Kilila Gábor* és könyvelője *Vida Ferencz* lett. Ezen kívül választott még 10 tagból álló igazgatóság és 4 tagból álló felügyelő bizottság, amely utóbbinak elnökévé *Ferenczy Sándor* földbirtokost választották meg. Tagadhatatlan, hogy örömmel látjuk a szövetkezeti eszme térhódítását megyénkben, de tagadhatatlan az is, hogy nagyobb volna — mint a szövetkezeti eszme barátainak és igaz híveinek — örömmünk, ha minden idegen befolyástól menten, mint teljesen független szövetkezet alakult volna meg a gerjéni — Legközelebb részletesen kimutatja rovatvezetőnk egy cikkében, hogy csak a bélyegmentesség az egyedüli előny, ami az Országos Központi Hitelszövetkezetből tagjaira háramlik, egyébként atyáskodásuk terhes, kölcsönzés módjukról pedig megmutatta a lefolyt év pénzkrisise, hogy olyan, amely éppen abban az időben bénítja meg a szövetkezeteket nemcsak névleges, de tényleges humánus működését, amikor arra a legnagyobb szükség van. Egyébként felvirágozást kívánunk az új szövetkezetnek, amelynek elnöki igazgatójában garanciát látunk arra, hogy meg fogja látni és találni azt az utat, amely a szövetkezet megizmosodásához vezet.

A jelzálog-kölcsönület helyzete. Az a nagy változás, a mely ez év eleje óta a pénzpiacra végbement, a „Magyar Pénzügy“ jelentése szerint, a jelzálogüzlet terén is érezteti hatását. Amíg az elmúlt évben a záloglevél-intézetek, majdnem kivétel nélkül, kénytelenek voltak teljesen elzárkózni új kölcsönügyek tárgyalása elől, most már szívesen fogadják a beadványokat és így e régóta pangó üzletág is lassanként fellendül. A viszonyoknak ezt az örövendetes változását az a körülmény okozza, hogy a közönség — különösen Ausztriában — ismét érdeklődni kezd a magyar záloglevelek iránt, olyannyira, hogy egyik elsőrangú intézetünknek ez év eleje óta, egyedül Ausztriában, mintegy tíz millió korona címletet sikerült elhelyeznie. Jellemző e tekintetben, hogy a közönség előszeretettel vásárolja különösen a 4%-os papirokat, amelyek most igen előnyös árfolyamon — átlag 93% mellett szerezhetők be. Fz mintegy 4, 3%-os kamatozásnak felel meg, emellett pedig az értékpapirtulajdosnak még jelentékeny árfolyamnyereségre is van kilátása, mert a pénzügyi viszonyok további javulási szükségképpen maga után fogja vonni a fix kamatozású papírok árfolyamának emelkedését. Az árfolyamoknak fokozatos emelkedése végeredményben a kölcsöntkereső

közönségnek válik javára, mert a jelzálog-kölcsönöknek feltételei csak akkor lesznek valóban előnyösek, ha a záloglevelek elszámolásánál előálló tőkeveszteség, mely ma még elég jelentékeny, minimumra redukálódik. A pénzpiac helyzetének javulása a közönségi kölcsönület terén is rég nem tapasztalt élénkséget keltett. Az elmúlt években ez az üzletág, éppúgy mint a jelzálogüzlet, szintén teljesen el volt hanyagolva. A városok, községek és megyék hiába kopogtattak a legelőkelőbb pénzintézetek kapuin, csak azt az udvarias biztatást kapták, halasszák el a kölcsön felvételét a kedvezőbb pénzügyi viszonyok beálltáig. Az ily módon előjegyzésbe vett közönségi kölcsönök összege a fővárosi pénzintézeteknél megközelíti a 100 millió koronát. Rendkívüli feladat vár tehát pénzintézeteinkre e nagy közönségi hitel-igények kielégítése tekintetében és ha ezt a jelentékeny kölcsön-anyagot sikerülni fog realizálni, úgy ennek az ipar és kereskedelem is nagy hasznát fogja venni, mert a közönségi kölcsönök főképp beruházások céljaira szolgálnak.

A gazdák szőlőkaró-szükséglete. Tavasz tájt még mindig sok gondot okoz a gazdáknak az a körülmény, hogy a szőlőkarószükségleteiket csak nagy ügygyel-bajjal tudják beszerezni. A földművelésügyi miniszter évek óta azzal jár a gazdák kezére, hogy az állami erdőben milliószámra készített a szőlőkarót s ezenkívül ebben az évben felhívta a magánosokat, hogy amennyiben szőlőkaró-készletük volna, jelentsék be hozzá az eladási árral együtt. A földművelésügyi miniszter felhívására igen sok erdőgazdaság beküldte szőlőkaró-készletének adatait s erről a miniszterium kimutatást szerkesztett. A földművelésügyi miniszter az ekként elkészített kimutatást készséggel bocsátja a gazdaközönség rendelkezésére s azokért legegyszerűbb ahhoz a szőlészeti és borászati felügyelőséghez írni, akihez az illető gazda a legközelebb lakik.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

Államsegélyek. Balláné Mehrwerth Józsa szekszárdi rk. tanítónő 190, Halász Janka paksi orth. izr. tanítónő 200, Egri Béla szekszárdi rk. tanító 300, Bitter Antal szakadati rk. tanító 400, Schönweitz István teveli rk. tanító 600, Molnár Paula tamási rk. tanítónő 260, Máj Erzsébet högyészi rk. tanítónő 400 és 200, Tolnai Béla magyarkeszi rk. tanító 360, Walter Antal cikói rk. tanító 400 és Partl József dombóvári rk. tanító részére 274 és 200, továbbá Marton Kálmán dombóvári rk. tanítónak 474, Wirth József diósbereinyi rk. tanítónak 200, Baloghné Magyar Laura faddi rk. tanítónak 345 és 400, Gőbölös József faddi rk. tanítónak 400, Dubniczy Mária högyészi rk. tanítónak 400, Frikker Ede högyészi rk. tanítónak 100 és 200, Steindl Mária högyészi rk. tanítónak 400, Paul Sándor tolnanemedi i. ref. tanítónak 785, Wikkert Lajos bonyhádi ág. tanítónak 400, Becht Sarolta bonyhádi ág. tanítónak 600, Molnár Lajos bonyhádi ág. tanítónak 200, Kiss Sándor bonyhádi ág. tanítónak 428, Gyomlai József kurdi rk. tanítónak 200 és Burgstaller Aranka diósbereinyi rk. tanítónak 380 és 200 korona államsegélyt utalványozott a miniszter.

Magánvizsgák. A husvétáji magánvizsgák a szekszárdi polgári leányiskolában április 8-án, a szekszárdi polgári fiúiskolában április 9-én és a paksi állami polgári fiúiskolában április 8-án fognak megtartatni.

Tanfolyam. Julius 27-től 8 napi tanfolyam lesz a vadon termő gyógynövények szedésének és értékesítésének elsajátítása végett lelkészek és tanítók számára Kolozsvárott. Folyamodni április végéig lehet a kolozsvári gazdasági akadémia igazgatóságához.

Ipariskolai vizsga. Tekintettel a beállott enyhébb időre, a bátaaszéki ipariskola teli tanfolyamát látogató építő-inasok vizsgája f. hó 22 és 25-én tartatott meg az ipariskolai felügyelőbizottság óriási részvételével. A vizsgákon az elnökön és tanítótétel-

leten kívül egy felügyelő-bizottsági tag volt jelen. Nem tudjuk elképzelni, hogy ha az iparosok a saját tanonczaik vizsgája, illetve tanulmányai iránt nem érdeklődnek, ki érdeklődjék hát tulajdonképpen?

Óvónő választás. A bölcskei községi óvónői állomásra *Dely Piroska* okl. óvónő választatott be.

Iskolamegnyitás. A betegség miatt hatóságilag bezárt gyönki iskolák újból megnyitottak.

Ingyen könyv engedélyezése. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a dunaföldvári községi ovoda részére a Peres Sándor és társai által szerkesztett „Magyar Kisdédóvó“ című könyv egy példányát ingyen engedélyezte.

Iskolaszék megalakulása. A regölyi rk. iskolaszék 1908. február 13-án 3 évre újra alakult. Egyházi elnök: *Palkó István*, világi elnök: *Szili János*, jegyző: *Kovács Márton* és gondnok: *Lukács Antal* lett.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

Alulírottak igazoljuk, hogy egyrészlől ifj. *Osztrich Lajos*, másrészlől dr. *Pálföldy Lajos* és *Vizsloszky László* urak közt felmerült becsületbeli ügy a lovagiasság szabályai szerint elintéztetett.

Mezgulich Mátyás dr. **Schober László**
Prehoffer Lajos **Scholtz Béla**

mint ifj. *Osztrich Lajos* mint dr. *Pálföldy Lajos* és
segédei *Vizsloszky László* segédei

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatásu, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szerkesztői üzenetek.

Felkérjük munkatársainkat és lapunk barátait, hogy a gyermeknap lefolyásáról és eredményéről lapunkat mielőbb értesíteni sziveskedjenek.

Vejke. A március 15-ének oldalakat szenteltünk. Tudósítása azonban már elkésett. Elvünk ugyanis az, hogy a hetilap is legyen — újság. Köszönjük így is.

K. J. Szekszárd. A készülődés cz. vers nem vált be.

Ibolya Bonyhád. Mindkettőben van gondolat. De nem elég csak a szép jelzőket egymás mellé halmozni. Hisszük, hogy kapunk megfelelőbbet is.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen felelőségem gyászszertartásán résztvettek, s ezáltal fájdalmamat enyhíteni igyekeztek, fogadják úgy részemről, valamint kis leányom nevében hálás köszönetemet.

Szekszárd, 1908. március 24-én.

Sántha József.

HIRDETÉSEK.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, hogy a

cseléd és munkaközvetítő

intézetet ujonnan berendeztem. Törekvésem oda fog irányulni, hogy a nálam feladott ajánlatokat a legpontosabban eszközöljem, amiért is szíves pártfogást kérve maradtam

kiváló tisztelettel

Steiner Salamon.

1-3

Lakása a gimnázium mellett.

Eladó.

Egy idomított 3 éves **szent-bernáthyi** eb eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Csakis elsőrendű bükkfából!

Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Figyelem!

Legpontosabban szállítok kiváló minőségű légszáraz elsőrendű bükkfa aprított tűzifát, métermázsánként 2 kor. 80 fillér, különként 3 fillér árban.

Elsőrendű porosz és salgótarjáni darabos kőszén, ugyancsak tatali brikett szén is kapható.

Továbbá mindenfajta hasáb és dorong

tűzifa

jutányos árért kapható saját telepemen, a vasúti állomás mellett.

Kivánatra a fát, ugyancsak a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 4-10

Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Ideális arcz-crème a **zsirtalan**
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a **zsírszerű**
DIANA ARCZKENŐCS
szeplő, májfolt és mindennemű arc-

tisztátalanság ellen.

Ára I korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor I kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon. 61-61

WEYRAUCH

padlófénymáz

szagtalan és gyorsan száradó.

Ezen szagtalan máz a szobapadlóra és minden mázolható eszközre kitünő, vízmentes és gyors száradása miatt nagyon kedvelt.

A mázolás ideje alatt szárad.

A festéktartalma máz a padlónak bármily színét teljesen fedi, míg a tiszta máz, melynek festéktartalma nincsen, egyedül fényt a padlónak adja

Használati utasítás a festékes fénymázzal.

Kapható 1 kgr. ot tartalmazó üvegekben
K 2'20.

Linoleum

egy kilogrammos dobozokban K 1'60.

SALAMON TESTVÉREK

fűszer, csemege, tea, rum, cognác, bor- és ásványvízkereskedésében

Szekszárd, br. Augusz-féle ház.

Elsőrendű

hazai gyártmányu
celluloid 3-5

férfi és fiugallérok

és kézelők (fényes és fénytelen) különféle alakban, állandóan raktáron.

Grammofonok, fonografok

ugyszintén lemezek és hengerekben óriási választék olesó, szabott árak mellett

Fekete Hugó

úri- és női divat-, rövidáru, ajándék és játékaru üzletében

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Fonografok tiszta hanggal, drbja 8 kor.

Tolnavármegye völgysegi járásának főszolgabirjától.

1606/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

Tolnavármegye völgysegi járásába kebeleztet Máza körjegyzőségnél lemondás folytán megüresedett **segédjegyző állásra**, melynek évi javadalmazása **1000 korona**, ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtanak, az 1900. évi XX. t.-cz. 3. § ában előirt képesítést és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényüket **folyó évi április hó 4-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a hiányosan felszerelt vagy elkésve beérkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Bonyhádon, 1908. évi márczius hó 24-én.

Szentivány,
főszolgabiró.

Árlejtési hirdetmény.

A böleskei reform. egyház templomának fedőszékét újból, a templom és torony tetejét eternit-palával fedetni akarja. Az egész templomot kívül-belül kitarozni. E munkálatokra

folyó évi április hó 6-án délelőtt 10 órakor

18.000 koronánál kezdődőleg árlejtést hirdet.

Az árlejtők 10% bánatpénzt az árlejtéskor letenni tartoznak.

A feltételek a ref. lelkészi hivatalban megtudhatók.

Böleske, 1908 márczius 24.

Bereczky János
ref. egyházigazgató.

A legszebb fényképek

KISS JENŐ

„Kossuth“ műtermében készülnek

Szekszárd,
Széchenyi-utca 651. szám.

12—51

Eladó bikák.

A kajmádi gazdaságban fiatal, apaállatnak kiválóan alkalmas, vöröstarka tenyészbikák eladók; érdeklődők forduljanak a gazdaság intézőségéhez

Kajmád, u. p. Tolna. 22—22

Fischl Lajos butor- és épületasztalos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában dus raktárt tart a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és iroda-berendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénőttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., főemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygiénikus czikkok a legfiomabb minőségekben, orvosilag ajálva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tuzatonként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága. 27—52

Hirdetmény.

A Szekszárdi Kaszinó tulajdonát képező épületben egy

három szobás emeleti lakás

mellékhelyiségekkel együtt folyó évi április hó 24-ére kiadó.

Szekszárdi Kaszinó igazgatósága.

3—3

Üzlet áthelyezés

saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve ékszer, arany, ezüst és chinaezüst tárgyakkal, valódi fehér, alpacca ezüsttel átvont evőeszközökkel, 15 évi felelősség mellett.

Raktáron tartok: arany, ezüst, acél, nickel zsebórákat, fali-, inga-, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, ugymint: Schaffhausen Longienes Omega, Tawannes Wath Ch. Graziosa világhírű pontosságú órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá tajtpipákat, szivar és cigaretta szipkákat, szemüvegeket bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó mindennemű javítások, átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón eszközöltetnek.

Schulz Gusztáv

37—52

órák és ékszerész.

Egy nagy

üzlethelyiség

kiadó

Szekszárdon a kaszinó bazárban.

Bővebbet az igazgatóságnál.

4—4

19288. számhoz.

Birtokbérbeadási hirdetmény.

Mely szerint ezennel közhírré tétetik, hogy a Tolnavármegyében, Németkeér község határában egymáshoz közel, egy 97.96—1600 holdas és egy 456.1151—1600 holdas tagban fekvő, a kellő gazdasági épületekkel részben már felszerelt, részben az uradalom által még pótlólag felszerelendő egyetem-alapítványi „Nagy- és Kis-Magyaros“ nevezetű földbirtok, mely művelési ágazatok szerinti felosztásában:

Belsőségben	6.59—1600 holdat,
Kertben	0.1149—1600 „
Szántóföldekben	508.516—1600 „
Kaszáló- és legelőkbén	32.396—1600 „
Erdőben	2.1462—1600 „ és
Adómentesekben	3.865—1600

összesen tehát 553.1247—1600 hold földterületet foglal magában, — 1908. évi október hó 1-től kezdve 1920. évi szeptember hó 30-ig terjedő 12 évi időtartamra írásbeli zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalás útján haszonbérbe fog adatni.

Az írásbeli zárt ajánlatok, melyek egy koronás bélyeggel, nemkülönben bármely kir. adóhivatalnál, vagy a kir. közalapítványi központi pénztárnál (Budapest, vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium) készpénzben, avagy magyar állampapírokban leteendő 3000 korona bánatpénzről az illető pénztár által kiállított hivatalos nyugtákkal ellátandók és melyekben a „Haszonbérleti és versenytárgyalási feltételek“ ismerete és elfogadása kifejezetten kijelentendő, s melyek borítékain feltűnő módon jelzendő, hogy a „Németkeéri egyetem alapítványi birtok bérletére“ tétetnek, **folyó 1908. évi április hó 22-én délelőtti 11 órájáig** a vallás- és közoktatásügyi Miniszterium segédhivatali főigazgató helyettesénél (V. kerület, Hold-utca 16. szám, földszint) annyival is inkább pontosan nyújtandók be, mivel később benyújtandó vagy beérkezendő, nemkülönben a feltételektől eltérő és a bánatpénz letételét igazoló hiv. nyugta csatolása nélkül beadott ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A „Haszonbérleti és versenytárgyalási feltételek“ időközben, vasárnapok kivételével, a hivatalos délelőtti órák alatt Budapesten, a vallás- és közoktatásügyi Miniszterium segédhivatali helyettes igazgatójánál, vagy Szekszárdon, az ottani kir. közalapítványi felügyelő-ségnél tekinthetők be, de utóbbi hivataltól 5 korona költségösszeg beküldése ellenében meg is szerezhetők.

A beérkezett írásbeli zárt ajánlatok a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium IX-ik ügyosztályában (Budapest, V. kerület, Vadász-utca 33. sz. III-ik emelet) 1908. évi április hó 22-én déli 12 órakor nyilvánosan fognak felbontatni, mely ténykedésnél az ajánlattevők személyesen jelen is lehetnek.

Budapest, 1908. márczius hó 9-én.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Minisztertől.

ERŐTAKARMÁNYT

(melasse-keveréket)

egy gazda sem fog gyárban venni, ha megtekinti a szabad. „Magyar-óvár” melasse-keverő gépet, mellyel otthon a szükséges mennyiséget és minőséget maga készítheti el. —

A gép működésben látható

Sarkadi Andornál Szekszárd,
Széchenyi-u. 648. szám.

Interurban-telefon 22. szám. 1—1

Kiadó lakás

3 utcai és előszobából, vagy 4 udvari szobából álló lakás — mely esetleg két részben is kivehető — április 1-től kiadó.

Értekezni lehet özv. Lőrinczy Józsefnél.

Aki izléses, csinos, jó és olesó

butorokat

akar beszerezni, az keresse meg a hosszabb ideig külföldön dolgozott

Botos Imre műasztalost,

lakik Szekszárdon, Duna-utca 64/a., Horváth József szobakáplár házában, aki ugy a helybeli, mint a vidéki megrendeléseknek a legpontosabban tesz eleget. Nevezettnek sikerült budapesti összeköttetései révén mindenemű külföldi fákból raktárt berendezni és így a legkényesebb igényeknek is eleget tud tenni. — Ugyanezen műasztalos fizetés mellett tanonczot keres. 16—16

241. sz.

1908.

Hirdetmény.

Tolnavármegyében, közvetlen a Duna mellett fekvő Gerjen községben építendő **községi iskola munkálatainak** vállalati uton leendő biztosítása czéljából folyó évi április hó 15-én délelőtt 10 órakor a község házában írásbeli zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik.

Az előírányzott építési összeg 22,736 kor. 76 fillért tesz ki. Versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy az előírányzati összeg 5%-ával, mint bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött időig a községi előljáróságnál annyival is inkább nyujtsák be, mert a később, vagy táviratilag érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A vállalatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a községjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Gerjen, 1908. évi márczius 12-én.

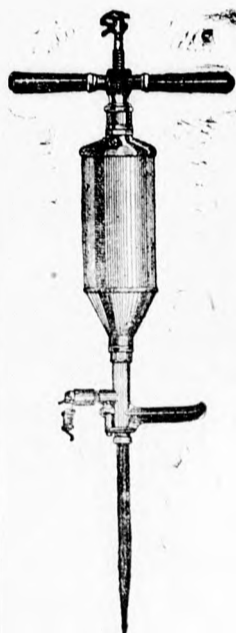
Babay Géza,
községi jegyző.

2—2

Tolnai Benő,
községi bíró.

Fritz L. Gyula

vas- és szerszám kereskedése és gazdasági gépraktára
SZEKSZÁRD.

Ajánlja az összes vasárukat, u. m.:

Rudvasakat
Vasgerendákat, valódi
Wintertengelyeket
Horganyozott és fekete
fedéllemezeket
Asztalos- és kovács-
szerszámokat

Épület vasalásokat
Törhetetlen bácskai
aczel eketesteket
Kész vasekéket
Vetőgépet
Tengeri morzsolókat
legújabb rendszerű

szénkénegezőket.

Valamint az összes gazdasági szerszámokat, legkitünőbb minőségű **kerti- és venyige ollókat, sodronyfonatokat.** Valódi szagtalan **elszigetelő és fedéllemezeket, kátrányt és carbolineumot** gyári áron, feltétlen pontos és megbízható kiszolgálás mellett. 3—3

Csak szakértő kereskedőktől vásárolhatunk előnyösen!

A Styria- és Demokrata kerékpárok

Két évi jótállás!

az elsők között is elsők.

Két évi jótállás!

Az összes alkatrészekből, acetylén-lámpákból, esengők, kürtök stb. felszerelési tárgyakkól és a legjobb minőségű kerékpárgummikból állandó, nagyválasztékú raktár.

Nagy javító műhelyünkben mindenféle munkát olesón és pontosan készítenk.

Puch-motorkerékpárok és automobílok tolnamegyei képviselői. — Használt kerékpárokat becsereünk.

Kedvező részletfizetések!

Jó minőség! Olcsó árak!

Az eredeti AFRANA és WETTINA

varró- és műhimzógépek a legtokéletesebb gyártmányok.

Singer családí, karikahajós, Central-Bobbin és iparos varrógépeink körforgó szerkezettel a legtartósabbak, miért is minden varrógépert 10 évi kezesseget vállalunk.

Kedvező fizetési feltételek.

Nagy varrógép- és kerékpárjavító műhely.

Használt varrógépeket becsereünk.

Alkatrészek az összes rendszerű varrógépekhez. — Szakértő műgépészünket kívánatra bárhova vidékre is kiküldjük.

1—52

Tolnamegye legnagyobb gépraktára.

Tökéletes

Beszélőgépek (Grammophonok)
és hanglemezek, a legjobb felvételek, nagy választékban, részletfizetésre is

Müller Testvérek

varrógép-, kerékpár- és gazdasági gépek raktárában
Szekszárd, Kaszinó-bazár.